

Преосвященний вл. Ярослав (ПРИРІЗ), правлячий єпископ СДЄ

У світі існує багато покликань. Покликання бути лікарем, вчителем, робітником, інженером... Священство – покликання особливе. До нього Церква кличе людей особливим способом. Як стверджують отці II Ватиканського Собору, священство є даром Божим для Церкви задля спасіння людини (пор. ОТ 2, 6, 12; РО 11; АГ 23, 29). Завдання продовжувати жити народ Божий Словом і Таїнствами після Вознесіння Господнього сам Господь довірив вибраним Ним людям і послав їх у світ продовжувати справу Його Отця.

Чин священства є більш ніж засобом особистого освячення (як, наприклад, Хрещення, що вводить у нове життя у Христі; Сповідь, Євхаристія...), а є служінням, покликанням допомагати іншим. Це – діяконія Христу і своїм співбратам у Христі. Головним завданням священника є не адміністративні обов'язки, а дарування Бога людям через свідчення власним життям Слова Божого. Священиків Бог вибирає для того, щоб через них діяти на благо Народу Божого. Молитви Чину поставлення священника виражають те, до чого Церква його кличе: «Сам, Господи, наповни дарами Святого Твого Духа і цього, що його Ти благоволив піднести на пресвітерський ступінь, щоб він був достойним стати без гріха перед святим Твоїм жертвником, проповідувати євангеліє Твого царства, освячувати слово Твоєї істини, приносити Тобі дари і жертви духовні, і обновляти людей Твоїх купіллю відродження». Молитви Чину свячення наголошують на необхідності відповідності священнослужителя високому служінню, проте, якщо цього не стається в повноті, то Божа благодать покриває людську недосконалість.

Найважливішим завданням священників є проповідь і євангелізація для того, щоб породити в людині віру через повчання, служіння Тайн, нагадування про молитву,

духовний провід (містагогія). Проте всі ці обов'язки зводяться до одного – до обов'язку любові, любові жертвенної і всеохоплюючої, відкритої і до ворогів, і до друзів, до багатих і бідних, до святих і до грішників; щоб таким чином явити безконечне Боже милосердя. У Євангелії від Йоана читаємо, що Христос тричі вимагає від Петра любові (пор. Йо. 21,15 – 17). Святий Августин зауважує, що Христос так поступає, бо знає: чим більша любов, тим легше виконувати поставлене завдання.

Блаженний папа Павло VI любив повторювати, що сучасна людина більш охоче слухає свідків, ніж учителів; а коли й слухає учителів, то тільки тому, що вони є свідками. Святий папа Іван Павло II також звертається до важливої теми свідчення зауважуючи, що люди нашого часу просять не тільки «говорити» про Христа, а в певному значенні «показати» їм Його. Священик має бути не просто «вчителем про Бога», а Його свідком! Вчитаймося в слова Євангелиста Йоана Богослова: «Те, що було від початку, що ми почули, що ми побачили на власні очі, що ми оглядали і до чого наші руки доторкнулися, - про слово життя, а життя з'явилося, і ми побачили, і свідчимо й сповіщаємо вам вічне життя, яке було в Отця і нам з'явилося, яке ми побачили й почули, про те сповіщаємо й вам, щоб і ви мали спільність із нами. А наша спільність – з Отцем і з його Сином Ісусом Христом» (1 Йо.1,1-4). Свідectво священника буде надзвичайно слабким, він не зможе явити світові Христовий лик, якщо сам спочатку не споглядатимемо Його. Тільки той, хто зустрівся з Господом, може голосити Його іншим.

Не можна вести когось, самому не знаючи дороги. Щоб вести когось у Царство, слід самому пройти цією дорогою. Кажуть, що вчитель для того, щоб добре навчити своїх учнів, повинен знати на порядок більше свій предмет, ніж він їм розказує. Так і у випадку зі священником. Він повинен знати дорогу спасіння, якою веде своїх вірних, на кілька десятків метрів наперед. І тут йдеться не тільки про інтелектуальну освіченість. Вона важлива, і священник навіть після семінарійної підготовки повинен постійно розвиватись інтелектуально, читаючи найновіші дослідження не тільки з богословських, біблійних чи літургічних дисциплін, але й наукові статті у галузі фізики, хімії, психології, філософії тощо. Проте, що найголовніше, священник - містагог повинен не тільки «знати про таїнство», в яке він веде, а «знати таїнство з власного досвіду», «жити ним». А це означає, що спочатку семінарист, а згодом священник повинен жити глибоким духовним життям. На цьому шляху духовного поступу він повинен особливу увагу звертати на особисту молитву та богослужбову. Не слід забувати і про духовні читання, медитації, духовні вправи...

Тому Церква поступово вводить людину у Тайну священства. Спочатку цьому передуює семінарія. Це не тільки час інтелектуального збагачення, але й духовної формації та загальнолюдського виховання. Людина готується до священства, пізнаючи Слово Боже, вслухаючись в Нього, синхронізуючи з Ним власне життя – мислення, мовлення,

поведінку...

Після закінчення семінарії гідним кандидатам до священства уділяються малі чини – свічконосця, четця і співця та піддиякона. Все це – етапи наближення до Тайни, коли людина поступово готується до служіння святому. Церква дає благословення ходити біля Божого Престолу, читанням Св. Письма та співом наближати інших до пізнання Слова Божого.

Потім маємо властиво Тайну Священства. Вона теж ступенева, що вказує на поступовість втаємничення людини у священниче служіння. Диякон, пресвітер і єпископ – три ступені священства, що відображають рівень втаємничення. Стаючи дияконом, людина усвідомлює своє покликання служити іншим. Це передумова до священства. Воно не дається людині заради неї самої, а задля інших. Священик протягом усього свого життя повинен залишитися дияконом – тим, що служить іншим.

Потім маємо пресвітерство або священство. На цьому рівні втаємничення людина перебирає на себе нові функції служіння – служіння святому. Священик – той, хто служить при святому, при священному. Це вже людина з певним духовним досвідом. Не даремно Церква на позначення цього ступеня вживає слово «пресвітер», з гр. «старший». Пресвітер – не обов'язково той, хто старший віком. Це той, хто має досвід Богопізнання і може передавати його іншим.

Останній ступінь священства – єпископство. Єпископ – той, хто стоїть на чолі місцевої Церкви. Йому Церква доручила особливе і найвідповідальніше служіння – вести інших до святості. Тільки єпископ може звершувати всі Таїнства. Він ділиться цим своїм служінням зі своїми співбратами у священстві – пресвітерами і дияконами. Єпископ доручає тим, кого вважає найбільш приготованими і гідними, різні служіння (свічконосець, чтець і співець, піддиякон, диякон, пресвітер) – та різні функції у Церкві.

З огляду на велику відповідальність, яка лягає на священника, наша Церква відповідально ставиться до його підготовки перед майбутнім служінням. На початку 90-их років ХХ ст., коли з виходом УГКЦ з підпілля постала гостра потреба у священниках, на території Самбірсько-Дрогобицької Єпархії кілька років діяли „прискорена група” чи група „прискореного навчання”. Згодом мій попередник світлої пам'яті владика Юліан (Вороновський) у 1996 р.Б. у Дрогобичі заснував єпархіальну семінарію. Відтоді вона випустила у світ більше півтора сотні молодих юнаків, більше 100 з яких вже отримали дар священства. Всі вони – ті свідки Христа, завданням яких є проповідувати Євангеліє у ХХІ ст. Наша духовна семінарія є окрасою Самбірсько-Дрогобицької єпархії, адже не кожна єпархія має семінарію. Як єпископ, вважаю, що це для нашої єпархії великий

позитив, адже семінаристи вже впродовж свого навчання і виховання тут мають змогу краще пізнавати потреби і обставини свого майбутнього священничого служіння в цій єпархії. Крім того вони вже зараз допомагають в організації різних душпастирських ініціатив і, переконаний, є справжніми Христовими свідками своєю поставою, словами й ділами. Єпископ, спостерігаючи зблизька за семінарстами, краще їх пізнає, а це допомагає йому в прийнятті рішення при уділенні кандидату священничих свячень та призначенні на душпастирське служіння. Позитивом є й те, що у нашій єпархії маємо коло викладачів, зокрема, священнослужителів, які постійно самовдосконалюються, щоб їхні семінарійні лекції були цікаві і корисні майбутнім священникам. Це – справжній Божий дар, бо можемо використовувати їх в проведенні різних єпархіальних заходах. Все це дуже допомагає у проповіді Христової Благовісті.

Я вдячний Богові за 20-літній ювілей Дрогобицької семінарії. З цієї нагоди щиро вітаю настоятелів, викладачів та всіх працівників семінарії і висловлюю свою глибоку подяку. Разом Ви вершите велику справу – вносите вагому лепту у підготовку майбутніх священників Христової Церкви. Окремим чином вітаю семінаристів, бажаючи відповідально використовувати даровані у семінарії можливості, щоб стати гідними наступниками тих священників нашої Церкви, які були взірцевими провідниками і будителями українського люду, а в недалекому минулому, в часи переслідування, залишались вірними Своїй Матері Церкві та попри гоніння і випробування сміливо провадили наш народ до Царства Божого, зберігаючи його духовну і національну ідентичність. Вітаю й випускників Дрогобицької семінарії та прошу Вас з вдячністю згадувати та підтримувати свою Alma mater, яка підготувала вас до гідного крокування життєвими стежками. Нехай Господь щедро благословить усіх!

Преосвященний владика Ярослав (ПРИРІЗ) Важливість священничого покликання//СЛОВО № 2 (66) 2016, с. 2-4